Dosarul nr. 2-860/2021
PIGD 2-21085113-15-2-07062021

H O T Ă R Â R E
În numele legii

19 aprilie 2023 mun. Cahul

Judecătoria Cahul (sediul Central)
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Bologan Ana
Grefier Creangă Mihaela

a judecat în şedinţă de judecată publică cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Colenco Aureliu şi Calaida Denis împotriva Curţii de Apel Cahul cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale și obligarea dezmințirii informației defăimătoare,-

C O N S T A T Ă :

Pretențiile revendicate și argumentele reclamanților

La data de 07 iunie 2021, Colenco Aureliu şi Calaida Denis au depus în adresa Judecătoriei Cahul, sediul Central, cerere de chemare în judecată împotriva Curţii de Apel Cahul cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale și obligarea dezmințirii informației defăimătoare.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanții au indicat că, începând cu data de 15 aprilie 2021, persoanele responsabile din cadrul Curţii de Apel Cahul publică pe site-ul web al instanţei respective comunicate de presa referitoare la cauza penală pendinte ce-l vizează pe cetățeanul Șor Ilan, apărarea căruia reclamanţii o asigură.

Au susținut că, comunicatele respective vizează sintezele şedinţelor de judecată ţinute în cadrul cauzei penale respective, care conţin fapte neveridice, denaturate, care au drept scop dezinformarea publicului şi, în principal, lezarea

reputaţiei profesionale a reclamanţilor, care, în comunicatele respective, sunt vizaţi în calitate de avocaţi.

Menționează că, pe pagina web a Curții de Apel Cahul a fost publicată la data de 15 aprilie 2021, comunicatul privind sinteza ședinței de judecată din 13 aprilie 2021, cu următorul conținut:

„La ora 11:50 a fost deschisă şedinţa de judecată, la care avocatul Bojenco Nicolae a înaintat cerere de recuzare a judecătorului Berdilă Tudor, la 11:55 fiind anunţată întrerupere pentru examinarea cererii de recuzare. PIGD (programul integrat de gestionare a dosarelor) a ales judecătorul care urmează să examineze cererea de recuzare Vavrin Galina, după care la 12:23 a început examinarea cererii de recuzare, în cadrul căreia avocatul Bojenco Nicolae a înaintat o cerere de ridicare a excepţiei de neconstituţionalitate a prevederilor art. 35 alin. (1) Cod de procedură penală. După dezbaterea cererii de ridicare a excepţiei de neconstituţionalitate, completul de judecată a deliberat în intervalul de timp 12:50 —13:11 şi a pronunţat încheierea prin care a fost respinsă cererea de ridicare a excepţiei de neconstituţionalitate. Continuând cu examinarea cererii de recuzare până la 13:17, a urmat deliberarea şi pronunţarea încheierii de respingere a cererii de recuzare. La revenirea în sala şedinţei a completului pentru examinarea cauzei în fond 13:32, avocaţii inculpatului au solicitat pauză de prânz. La 14:49 a continuat şedinţa, în cadrul căreia avocaţii inculpatului au invocat prevederile pct.5.3 din Dispoziţia Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova nr.1 din 01.04.2021, afirmând că şedinţa de judecată durează mai mult de 60 minute. Explicaţiile preşedintelui şedinţei de judecată, că nu a expirat termenul de 60 minute de aflare a participanţilor în şedinţă şi că şedinţa poate continua până la împlinirea termenului de 60 minute, au fost ignorate de avocaţii Bojenco N., Colenco A. şi Calaida D., care la ora 14:55 au abandonat sala şedinţei de judecată fără permisiunea preşedintelui şedinţei. După care instanţa a pronunţat încheierea de aplicare a amenzilor judiciare tuturor celor trei avocaţi şi a amânat şedinţa pe motivul lipsei apărătorilor inculpatului. S-a dispus sesizarea Uniunii avocaţilor şi a CNAJGS”.

Comunică că, o altă publicație a fost plasată pe pagina web a Curții de Apel Cahul la data de 21 aprilie 2021, cu privire la sinteza ședinței de judecată din 16 aprilie 2021, și anume: „ - *La ora 10:00 deschisă şedinţa, imediat după care avocaţii inculpatului, Colenco A. şi Calaida D., au depus cerere de suspendare a procesului în temeiul Dispoziţia Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova nr.3 din 15.04.2021, în rezultatul examinării căreia instanţa a pronunţat încheierea prin care a*

dispus: determinarea cauzei penale ca fiind una în care este în pericol încălcarea termenului rezonabil, respingerea cererii de suspendare a procesului şi instituirea pentru partea apărării a unui termen pentru prezentarea probelor suplimentare până la 04.06.2021. A urmat începerea examinării cererii avocaţilor Colenco A. şi CalaidaD. cu privire la dispunerea expertizei de autor, examinarea căreia a fost întreruptă la ora 12:00, în legătură cu expirarea timpului de 60 minute de aflare în şedinţă, instituit prin Dispoziţia Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova nr.3 din 15.04.2021".

Evocă că, informația precum că avocații Colenco Aureliu și Calaida Denis au părăsit sala de ședințe până la expirarea termenului de 60 minute, este în esenţă falsă, având în vedere că, şedinţa de judecată din data de 13 aprilie 2021 a fost deschisă la ora 11:50, care a durat până la ora 14:55 - fapt care, printre altele ar reieşi şi din conţinutul sintezei publicate de pârât. La acest capitol, remarcă că, în acest interval de timp - orele 11:50-14:55 - se include şi termenul în care a fost supusă examinării cererea de recuzare a completului care judecă fondul apelului pe dosarul cetățeanului Şor Ilan, perioada aflării completului de recuzare în camera de deliberare, pauza de prânz de 1 oră, dar aceste circumstanţe nu exclude caracterul fals al informaţiilor publicate de pârât.

Explică că, potrivit Răspunsului Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr. 20-78-512-3043 din 21 aprilie 2021, formulat asupra interpelării avocatului Colenco Aureliu şi Calaida Denis privind explicarea conținutului unor prevederi din Dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 1 din 01 aprilie 2021 şi nr. 3 din 15 aprilie 2021 - *„Conform practicilor protocolare, general acceptate, şedinţele au început şi sfârşit distincte, fiind stabilite ora desfăşurării, participanţii, agenda etc. Din punct de vedere al reducerii riscului epidemiologic al infecţiei COVID-19, s-a instituit limitarea duratei unei şedinţe la 60 minute, indiferent de evenimentele din cadrul acestora, menţionate în interpelare, or, aflarea îndelungată într-o încăpere, a unui grup de persoane. sporeşte riscul de infectare cu virusul SARS - CoV2".*

Menționează că, în contextul Răspunsului Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr. 20-78-512-3043 din 21 aprilie 2021, informaţia plasată pe site-ul Curţii de Apel Cahul, precum că avocaţii au abandonat sala şedinţei de judecată până la împlinirea termenului de 60 minute, nu corespunde adevărului, motiv din care insistă asupra dezminţirii acestei informaţii, cu menţiunea că şedinţa numita la data de 13 aprilie 2021 a durat în intervalul de timp 11:50 - 14:55.

Afirmă că, expresia utilizată de către pârât, şi anume că *„avocaţii au abandonat sala de şedinţă"*, la fel denotă denaturarea informaţiei publicate. După cum reiese şi din

conţinutul sintezei publicate, pentru motivul părăsirii de către reclamanţi a sălii de şedinţă, în privinţa ultimilor au fost aplicate amenzi judiciare, încheierea instanţei fiind ulterior casată prin decizia Colegiului penal al Curţii Supreme de Justiţie nr. 1r-5/2021 din 28 aprilie 2021. Instanţa supremă, în mod irevocabil a constatat că avocaţii au părăsit sala de şedinţă în semn de protest pentru neasigurarea respectării de către completul de judecată a dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 1 din 01 aprilie 2021, în care potrivit pct. 5.3 a Dispoziţiei menţionate: *„Ședințele, întrunirile***,** *reuniunile profesionale cu prezența fizică a persoanelor***,** *se vor organiza şi desfăşură cu limitarea numărului de participanți reieșind din normativul 4 m2 per persoană din suprafața utilă a încăperii şi vor dura nu mai mult de 60 minute”.*

Susțin că, încheierea de aplicare a amenzii judiciare în privinţa reclamanţilor a fost casată prin decizia Colegiului penal al Curţii Supreme de Justiţie nr. lr-5/2021 din 28 aprilie 2021, motiv din care concluzionează că, la momentul înaintării prezentei cereri de chemare în judecată, informaţia plasată pe site-ul pârâtului, care sugerează că avocaţii sunt amendaţi, este una falsă şi care urmează a fi dezminţită.

Relatează că, este pe deplin denaturată și informația publicată precum că *„La ora 10:00 deschisă ședința, imediat după care avocații inculpatului Colenco A. si Calaida D., au depus cerere de suspendare a procesului în temeiul Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.3 din 15.04.2021, în rezultatul examinării căreia instanţa a pronunţat încheierea prin care a dispus: determinarea cauzei penale ca fiind una în care este în pericol încălcarea termenului rezonabil, respingerea cererii de suspendare a procesului şi instutuirea pentru partea apărării a unui termen pentru prezentarea probelor suplimentare până la 04.06.2021”.*

Invocă că, aceste informaţii sunt false, având în vedere că, în cadrul şedinţei din 16 aprilie 2021, avocaţii nu au înaintat nici o cerere de suspendare a procesului, unica cerere înaintată fiind cererea denumită generic *„Cerere organizatorică cu privire la continuitatea şi modul examinării cauzei”* în contextul prevederilor speciale ale Dispoziţiei Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 3 din 15 aprilie 2021 care se referă la modul de organizare a activităţii judiciare în cadrul instanţelor de judecată.

Reieșind din cele expuse, solicită reclamanții admiterea cererii de chemare în judecată, constatarea ca fiind defăimătoare a informațiilor reflectate în comunicatele publicate pe site-ul Curții de Apel Cahul la data de 15 aprilie 2021 și 21 aprilie 2021, și anume: „ -*Explicațiile președintelui ședinței de judecată, că nu*

a expirat termenul de 60 de minute de aflare a participanților în ședință și că ședința poate continua până la împlinirea termenului de 60 de minute, au fost ignorate de avocații Bojenco N. Colenco A. și Calaida D., care la ora 14.55 au abandonat sala ședinței de judecată fără permisiunea președintelui ședinței. După care instanța a pronunțat încheierea de aplicare a amenzilor judiciare tuturor celor trei avocați.

-La ora 10.00 deschisă ședința, imediat după care avocații inculpatului, Colenco A. și Calaida D., au depus cerere de suspendare a procesului în temeiul Dispoziția Comisiei pentru situații excepționale a Republicii Moldova nr. 3 din 15.04.2021."

La obligarea pârâtului Curții de Apel Cahul, să dezmintă pe site-ul Curții de Apel Cahul, în același mod în care au fost răspândite informațiile defăimătoare, sub forma următorului text: *„Informațiile publicate pe site-ul Curții de Apel Cahul la data de 15.04.2021, potrivit cărora avocații Bojenco Nicolae, Calaida Denis și Colenco Aureliu au abandonat sala ședinței de judecată până la împlinirea termenului de 60 de minute nu corespund adevărului. Totodată, încheierea Curții de Apel Cahul privind aplicarea amenzilor judiciare față de toți cei 3 avocați a fost casată prin Decizia Curții Supreme de Justiție nr. 1r-5/2021 din 28.04.2021. Totodată, și informațiile publicate pe site-ul Curții de Apel Cahul la data de 21.04.2021, potrivit cărora avocații inculpatului Colenco A. și Calaida D., au depus cerere de suspendare a procesului în temeiul Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 3 din 15.04.2021 la fel nu corespund adevărului*".

Argumentele pârâtului expuse în referință

La data de 14 martie 2022, Curtea de Apel Cahul a depus referință. În motivarea referinței a menționat că, acțiunea reclamanților este tardivă pe capătul pretenției ce ține de constatarea faptului defăimării prin publicația din 15 aprilie 2021 și obligarea de a dezminți această publicație, și totodată, este neîntemeiată pe capătul pretenției ce ține de constatarea faptului defăimării prin publicația din 21 aprilie 2021 și obligarea de a dezminți această publicație, și urmează a fi respinsă pe aceste temeiuri.

Comunică că, în perioada de 13 februarie 2018 – 20 august 2021 pe rolul Curții de Apel Cahul s-a aflat cauza penală privind acuzarea inculpatului Șor Ilan, respectiva cauză fiind de o rezonanță sporită pe plan național și chiar internațional,

și absența în ședințe a reprezentanților mass-media și reprezentanților societății civile a determinat Curtea de Apel Cahul de a face publicații periodice pe pagina sa oficială de pe portalul https://instante.justice.md cu privire la derularea procesului judiciar. Asemenea publicații au avut loc la 15 aprilie 2021, 21 aprilie 2021 și 23 august 2021. În perioada 13 februarie 2018-12 mai 2020 ședințele de judecată s-au petrecut cu ușile închise, iar în perioada 12 mai 2020-20 august 2021 ședințele au fost publice.

Relevă că, ședințele de judecată din 13 aprilie 2021 și 21 aprilie 2021 au fost publice, motiv din care faptul publicării de către Curtea de Apel Cahul a unor note de informare a societății despre actele procedurale avute loc în ședințele de judecată publice, prin sine nu pot aduce la lezarea drepturilor participanților la proces.

Susține că, fraza comunicatului de presă din 15 aprilie 2021, și anume: „*Explicațiile președintelui ședinței de judecată, că nu a expirat termenul de 60 de minute de aflare a participanților în ședință și că ședința poate continua până la împlinirea termenului de 60 de minute, au fost ignorate de avocații Bojenco N. Colenco A. și Calaida D., care la ora 14.55 au abandonat sala ședinței de judecată fără permisiunea președintelui ședinței. După care instanța a pronunțat încheierea de aplicare a amenzilor judiciare tuturor celor trei avocați și a amânat ședința pe motivul lipsei apărătorilor inculpatului”,* corespunde celor constatate în ședința completului de judecată care judeca cauza, momente reflectate întocmai în procesul-verbal al ședinței de judecată.

Notează că, timpul de aflare a reclamanților Colenco A, și Calaida D., în ședința de judecată a fost cu puțin peste 40 minute, în restul timpului aceștia nu s-au aflat în sala ședinței de judecată, pe timpul întreruperilor ședinței de judecată și în timpul retragerii completului de judecată în camera de deliberare, având libertatea de a ieși chiar și înafara sediului Curții de Apel Cahul, iar spațiul sălii de ședință în aceste intervale de timp era supus ventilării- măsură de prevenire a contaminării cu virusul pe timp de pandemie.

Indică că, în acest sens completul de judecată nu a încălcat prevederile Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale nr.1 din 01 aprilie 2021, iar avocații Colenco A. și Calaida D., nu au avut nici un temei pentru a părăsi sale ședinței de judecată fără permisiunea președintelui ședinței de judecată.

Notează că, potrivit Răspunsului Cancelariei de Stat din 21 aprilie 2021 *,,Din punct de vedere al reducerii riscului epidemiologic al infecției COVID-19, s-a instituit limitarea duratei unei ședințe la 60 minute, indiferent de evenimentele din cadrul acestora, or aflarea îndelungată într-o încăpere a unui grup de persoane sporește riscul de infectare cu virusul SARS-CoV2. În cazul în care desfășurarea ședinței nu se încadrează în 60 minute se declară pauză sanitară de 10-15 minute pentru aerisirea încăperii și dezinfectarea suprafețelor de contact comun, după care ședința continuă în același regim".*

Adaugă că, relatarea în comunicatul de presă a faptului aplicării amenzii judecătorești față de avocații Bojenco N., Colenco A. și Calaida D., este exact ceia ce a dispus instanța de apel prin încheierea sa din 13 aprilie 2021, iar faptul că ulterior Curtea Supremă de Justiție a casat încheierea Curții de Apel Cahul din 13 aprilie 2021, deloc nu presupune că evenimentele reflectate în comunicatul de presă nu corespund constatărilor instanței de apel, or, informația prezentată în comunicatul de presă al Curții de Apel Cahul din 15 aprilie 2021 corespunde cu faptele și acțiunile petrecute în ședința de judecată din 13 aprilie 2021, fără a fi admise careva distorsionări de realitate, sau cu atât mai mult falsuri.

Invocă că, fraza comunicatului de presă din 21 aprilie 2021, și anume: *„La ora 10.00 deschisă ședința, imediat după care avocații inculpatului, Colenco A. și Calaida D., au depus cerere de suspendare a procesului în temeiul Dispoziția Comisiei pentru situații excepționale a Republicii Moldova nr. 3 din 15.04.2021",* nu poate avea un caracter neveridic sau defăimător, or în cererea avocaților Colenco A. și Calaida D., înaintată la 13 aprilie 2021, în pct.2 al solicitărilor se specifică că avocații au solicitat: *,,Emiterea unei încheieri motivate cu privire la suspendarea examinării cauzei pe perioada stării de urgență sau continuarea examinării acesteia în perioada stării de urgență, cu indicarea motivelor și temeiurilor soluției adoptate".* În același sens a și fost adoptată încheierea Curții de Apel Cahul din 13 aprilie 2021, prin care s-a determinat că cauza penală de învinuire a lui Șor Ilan este una în care există pericolul încălcării termenului rezonabil de judecare a cauzei, iar cererea avocaților Colenco A. și Calaida D, privind suspendarea procesului pe perioada stării de urgență, a fost respinsă.

Poziția participanților la proces expusă în ședința de judecată

Reclamanții Colenco Aureliu şi Calaida Denis, în privința cărora a fost respectată procedura de înștiințare legală despre data, ora și locul desfășurări

ședinței de judecată, în ședință de judecată nu s-a prezentat, prin cererea depusă la data de 26.04.23 au solicitat examinarea cauzei în lipsa reclamanților, instanța a dispus examinarea cauzei în fond. (f.d. 177)

Pârâtul Curții de Apel Cahul, în ședința de judecată, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată, pe motivele de fapt și de drept expuse în referință, cu examinarea cauzei în lipsa acestuia. (f.d. 10 Vol. II)

Aprecierea instanței de judecată

Audiind participanții prezenți în ședință judiciară, studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, instanța de judecată consideră necesar de a respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată din următoarele considerente.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

În temeiul art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 118 alin. (1), (3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În corespundere cu art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă, prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici

un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Potrivit dispoziţiilor art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În cadrul examinării cauzei, cu certitudine s-a constatat faptul că, în perioada de 13 februarie 2018 – 20 august 2021 pe rolul Curții de Apel Cahul s-a aflat spre examinare cauza penală privind acuzarea inculpatului Șor Ilan.

Concomitent, reieșind din conjunctura menționată supra, s-a stabilit că pe pagina sa oficială de pe portalul *https://instante.justice.md*, Curtea de Apel Cahul a facut publicații periodice cu privire la derularea procesului judiciar. Astfel, asemenea comunicate au fost publicate la 15 aprilie 2021, 21 aprilie 2021. (f.d. 111-114 Vol. I)

Comunicatul privind sinteza ședinței de judecată din 13 aprilie 2021, publicat de către Curtea de Apel Cahul pe pagina sa oficială la data de 15 aprilie 2021, avea următorul conținut: *„La ora 11:50 a fost deschisă şedinţa de judecată, la care avocatul Bojenco Nicolae a înaintat cerere de recuzare a judecătorului Berdilă Tudor, la 11:55 fiind anunţată întrerupere pentru examinarea cererii de recuzare. PIGD (programul integrat de gestionare a dosarelor) a ales judecătorul care urmează să examineze cererea de recuzare Vavrin Galina, după care la 12:23 a început examinarea cererii de recuzare, în cadrul căreia avocatul Bojenco Nicolae a înaintat o cerere de ridicare a excepţiei de neconstituţionalitate a prevederilor art. 35 alin. (1) Cod de procedură penală. După dezbaterea cererii de ridicare a excepţiei de neconstituţionalitate, completul de judecată a deliberat în intervalul de timp 12:50 —13:11 şi a pronunţat încheierea prin care a fost respinsă cererea de ridicare a excepţiei de neconstituţionalitate. Continuând cu examinarea cererii de recuzare până la 13:17, a urmat deliberarea şi pronunţarea încheierii de respingere a cererii de recuzare. La revenirea în sala şedinţei a completului pentru examinarea cauzei în fond 13:32, avocaţii inculpatului au solicitat pauză de prânz. La 14:49 a continuat şedinţa, în cadrul căreia avocaţii inculpatului au invocat prevederile pct.5.3 din Dispoziţia Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova nr.1 din 01.04.2021, afirmând că şedinţa de judecată durează mai mult de 60 minute. Explicaţiile preşedintelui şedinţei de judecată, că nu a expirat termenul de 60 minute de aflare a participanţilor în şedinţă şi că şedinţa poate continua până la împlinirea termenului de 60 minute, au fost ignorate de avocaţii Bojenco N., Colenco A. şi Calaida D., care la ora*

14:55 au abandonat sala şedinţei de judecată fără permisiunea preşedintelui şedinţei. După care instanţa a pronunţat încheierea de aplicare a amenzilor judiciare tuturor celor trei avocaţi şi a amânat şedinţa pe motivul lipsei apărătorilor inculpatului. S-a dispus sesizarea Uniunii avocaţilor şi a CNAJGS".

S-a stabilit că o asemenea publicație a fost plasată pe pagina web a Curții de Apel Cahul și la data de 21 aprilie 2021, cu privire la sinteza ședinței de judecată din 16 aprilie 2021, cu următorul conținut: „ *La ora 10:00 deschisă şedinţa, imediat după care avocaţii inculpatului, Colenco A. şi Calaida D., au depus cerere de suspendare a procesului în temeiul Dispoziția Comisiei pentru Situaţii Excepționale a Republicii Moldova nr.3 din 15.04.2021, în rezultatul examinării căreia instanţa a pronunţat încheierea prin care a dispus: determinarea cauzei penale ca fiind una în care este în pericol încălcarea termenului rezonabil, respingerea cererii de suspendare a procesului şi instituirea pentru partea apărării a unui termen pentru prezentarea probelor suplimentare până la 04.06.2021. A urmat începerea examinării cererii avocaţilor Colenco A. şi CalaidaD. cu privire la dispunerea expertizei de autor, examinarea căreia a fost întreruptă la ora 12:00, în legătură cu expirarea timpului de 60 minute de aflare în şedinţă, instituit prin Dispoziţia Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova nr.3 din 15.04.2021".*

Se concluzionează că, comunicatele expuse supra au fost publicate în contextul informării publicului larg despre parcursul derulării procesului judiciar în cauza penală de învinuire a lui Șor Ilan a cărei apărare era asigurată de reclamanții Colenco Aureliu şi Calaida Denis.

Este de accentuat că, în cauza dedusă judecății, reclamanții au invocat că, comunicatele respective conţin fapte neveridice, denaturate, care au drept scop dezinformarea publicului şi, în principal, lezarea reputaţiei profesionale a reclamanţilor, care, sunt vizaţi în calitate de avocaţi.

Se reține că, sediul general al materiei în privința dreptului la libera exprimare și a dreptului la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și vieții private și de familie ale persoanei este în dispozițiile art. 10 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale.

Prevederile art. 10 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, consacră că, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau a comunica informaţii ori idei fără amestecul autorităţilor publice şi fără a ţine seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societăţile de

radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare. Exercitarea acestor libertăţi ce comportă îndatoriri şi responsabilităţi poate fi supusă unor formalităţi, condiţii, restrângeri sau sancţiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, apărarea ordinii şi prevenirea infracţiunilor, protecţia sănătăţii, a moralei, a reputaţiei sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informaţiilor confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti.

Conform art. 43 Cod civil, în condițiile legii, orice persoană fizică are dreptul la viață, la sănătate, la integritate fizică și psihică, la libera exprimare, la nume, la onoare, demnitate și reputație profesională, la propria imagine, la respectarea vieții intime, familiale și private, la protecția datelor cu caracter personal, la respectarea memoriei și corpului său după deces, precum și la alte asemenea drepturi recunoscute de lege. Aceste drepturi sânt insesizabile și inalienabile.

Potrivit art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi şi de a comunica fapte şi idei. Libertatea de exprimare protejează atât conţinutul, cât şi forma informaţiei exprimate, inclusiv a informaţiei care ofensează, şochează sau deranjează.

Art. 7 alin.(1), (2), (3) și (4) din Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare prevede expres că, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. Persoana lezată prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informaţia cumulează următoarele condiţii: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informaţie. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (2) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat. Persoana lezată prin răspândirea unor judecăţi de valoare poate fi restabilită în drepturi dacă judecăţile de valoare cumulează următoarele condiţii: a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informaţie. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (4) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, sau publicarea unei replici, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat.

Subsecvent, Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare, vine să aducă în

lumină noțiunea de defăimare, care nu reprezintă altceva decât răspîndire a informaţiei false care lezează onoarea, demnitatea şi/sau reputaţia profesională a persoanei.

Totodată, în cauza Busuioc c. Moldovei, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat la pct. 61 din hotărâre că *„În practica sa, Curtea a făcut distincţie între declaraţiile de fapt şi judecăţile de valoare. Existenţa faptelor poate fi demonstrată, în timp ce adevărul judecăţilor de valoare nu este susceptibil probaţiunii. Cerinţa de a dovedi adevărul unei judecăţi de valoare este imposibil de îndeplinit şi încalcă însăşi libertatea de opinie, care este o parte fundamentală a dreptului garantat de articolul 10 (a se vedea Jerusalem v. Austria, nr. 26958/95, § 42, ECHR 2001-II). Totuşi, chiar atunci când o declaraţie constituie o judecată de valoare, proporţionalitatea unei ingerinţe poate depinde de faptul dacă există un substrat factologic suficient pentru declaraţia contestată, deoarece chiar şi o judecată de valoare fără nici un substrat factologic care s-o susţină poate fi excesivă (a se vedea De Haes and Gijsels v. Belgium, citată mai sus, § 47, Oberschlick v. Austria (nr. 2), hotărâre din 1 iulie 1997, Reports of Judgments and Decisions 1997-IV, p. 1276, § 33)”.*

Urmare celor indicate, instanța de judecată reține că afirmațiile în litigiu conțin relatări referitoare la fapte și nu judecăți de valoare, or, anume această distincție trebuie făcută pentru a deosebi formele defăimării pretinse și obiectul probațiunii.

În conformitate cu art. 24 alin. (1), (2) și (3) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, reclamantul trebuie să dovedească următoarele: a) pârâtul a răspândit informaţia; b) informaţia îl vizează şi este defăimătoare; c) informaţia constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esenţă falsă; sau d) judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient; e) existenţa şi cuantumul prejudiciului cauzat. Pârâtul trebuie să dovedească următoarele: a) informaţia nu este defăimătoare şi/sau nu îl vizează pe reclamant; b) informaţia constituie o judecată de valoare care se bazează pe un substrat factologic suficient; c) la momentul răspândirii informaţiei, deşi a luat toate măsurile de diligenţă, nu putea şti că prin acţiunile sale contribuie la răspândirea relatărilor false cu privire la fapte sau a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient; d) informaţia răspândită este de interes public. În cazurile ce vizează restrângerea libertăţii de exprimare, refuzul pârâtului de a dezvălui un secret profesional sau sursa de informare nu constituie temei suficient pentru admiterea acţiunii.

Așadar, din materialele cauzei s-a stabilit cu certitudine că, comunicatele litigioase din data de 15 aprilie 2021 și 21 aprilie 2021 cu privire la derularea procesului judiciar și a sintezei ședințelor de judecată în cauza penală de învinuire a lui Șor Ilan, au fost publicate de către Curtea de Apel Cahul pe pagina sa oficială.

La data de 30 aprilie 2021, reclamanții Colenco Aureliu şi Calaida Denis au expediat în adresa Curții de Apel Cahul cerere prealabilă prin care au solicitat dezmințirea informațiilor expuse în prezenta cerere de chemare în judecată. (f.d. 126-131)

Prin Răspunsul nr. 1456 din 05.05.2021, Curtea de Apel Cahul a dispus respingerea cererii prealabile ca fiind neîntemeiată. (f.d. 132)

Prin urmare, coraborând situația de fapt prin expunerea afirmațiilor în conținutul comunicatelor de către Curtea de Apel Cahul din data de 15 aprilie 2021 și 21 aprilie 2021 cu privire la derularea procesului judiciar și a sintezei ședințelor de judecată în cauza penală de învinuire a lui Șor Ilan, pe pagina oficială a acesteia de pe portalul https://instante.justice.md, la prevederile Legii nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare, instanța de judecată constată că informaţia răspândită de către pârât nu cumulează condiţiile prevăzute de art. 7 alin. (4) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, or informaţia publicată de acesta nu are un caracter defăimător.

În această ordine de idei, raportând circumstanțele de fapt ale speței la prevederile marjei de apreciere a testului de proporționalitate care necesită o punere în balanţă a dreptului la respectarea dreptului la libertatea de exprimare a pârâtului, instanța consideră că nu sunt temeiuri de a admite solicitările reclamanților privind obligarea pârâtului de a dezminți informația defăimătoare, care lezează reputația profesională a reclamanților Colenco Aureliu şi Calaida Denis, prin postarea comunicatelor pe pagina oficială a Curții de Apel Cahul de pe portalul https://instante.justice.md.

Totodată, nu pot fi reținute și se resping afirmațiile reclamanților precum că Curtea de Apel Cahul prin comunicatele respective vizează sintezele şedinţelor de judecată ţinute în cadrul cauzei penale, care conţin fapte neveridice, denaturate, care au drept scop dezinformarea publicului şi, în principal, lezarea reputaţiei profesionale a reclamanţilor, care, în comunicatele respective, sunt vizaţi în calitate de avocaţi, deoarece se combat prin constatările expuse și probele prezentate.

În același timp, instanța concluzionează că reclamanții nu au probat în ce mod afirmațiile expuse de Curte de Apel Cahul prin publicațiile de pe pagina oficială din data de15 aprilie 2021 și 21 aprilie 2021 au un caracter defăimător pentru reclamanți, or aceste publicații a fost una de interes public având în vedere cazul examinat, iar aceasta denotă la caz existența unui echilibru între dreptul la liberă exprimare a pârâtului Curtea de Apel Cahul, garantată de art.10 din Convenție și, protecția reputației acesteia.

Având în vedere cele expuse mai sus și luând în considerație contextul factologic relevant raportat la prevederile legale, instanța concluzionează că reputația profesională a reclamanților Colenco Aureliu şi Calaida Denis nu a fost prejudiciată, iar ingerința în dreptul pârâtului Curtea de Apel Cahul în libertatea de exprimare nu este necesară într-o societate democratică.

Subsecvent, instanța reține că natura defăimătoare al informațiilor nu se prezumă, acest fapt trebuie dovedit conform art.24 din Legea privind libertatea de exprimare.

Aşadar, potrivit acestei norme de lege, reclamantul trebuie să dovedească că: 1) pârâtul a răspândit informaţia; 2) informaţia îl vizează şi este defăimătoare, sau judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient; 3) informaţia constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esenţă falsă; 4) existenţa şi cuantumul prejudiciului cauzat.

La caz aceste condiţii nu au fost întrunite, iar prin probele administrate la dosar a fost demonstrat cu certitudine faptul că informațiile răspândite de către pârât nu sunt defăimătoare, instanța apreciază că în speță nu sunt aplicabile restricțiile asupra dreptului la libertatea de exprimare.

Astfel, sintetizând circumstanţele constatate, suprapuse la textele de lege enunţate, instanța de judecată conchide că este necesar de a respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de către Colenco Aureliu şi Calaida Denis împotriva Curţii de Apel Cahul cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale și obligarea dezmințirii informației defăimătoare.

În conformitate cu art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de Colenco Aureliu şi Calaida Denis împotriva Curţii de Apel Cahul cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale și obligarea dezmințirii informației defăimătoare, ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel în Curtea de Apel Cahul în termen de 30 zile din ziua pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Cahul (sediul Central).

Președintele ședinței,
Judecător **Bologan Ana**